

Annotatōes | māmetra. CXXIX

Ad magnificū z generosum: Frānciscū comitē de zollern Ad
olecentē z nobilissimū z doctissimū epigramma Henrici Be
belij iustingensis su cui.

Tu qui de zollern insignia nomīa gestas
Sueuorum specimen: o generose comes
Francise immensum volitat tua fama per orbem
Sub teneris annis: mollibus atq; genis
Q; sudorificum cum docto helicone solonem
Et sapias quicquid flava minerva docet
Usq; adeo: vt nulli dicēris iure secundus
Sit comes: aut quisquis nobilitate viget
Qualis eris post hac: o quanta laude parentes
Lustra bis q; tuos vel genus omne tuum
Quāuis sit genitor toto notissimus orbe
Viribus: cloquio: martigena q; manu
Atq; tuus presul: quo nil sapientius vsq;
Iustus aut melius phebuis in orbe videt
Quid referam patros: z auite nomina gentis
Laudibus insignes militia q; graues
Quos omnes vinctes: modo det tibi iuppiter annos
Et fuerint vitę flamina longa tuę
Hæc tua me virtus pepulit tibi mittere nostras
Diuitias: versus castaliosq; modos
Flouero si te non caperata fronte minuta
Nostra hec tractantem: post modo plura dabo
Telos

Ad eundem Franciscum comitem de zollern generosissimum
epistola. H. B.

F vt est a veterib; mēoria p diti; Comes generosissim
me: eos etiā q; nunc viderim; ppter eoz admirabi
les z tutes amare soleam; iustissime ab me factū ar
trouisi tibi nobilissimo simul z doctissimo adolescen
tia: adhuc nō nisi fama cognito: meas rudes z incōdi
tas ofellas z primitias militare sum aggressus: q; ea te fama co
mitē: vt sup; erate sapias: nec q; q; eq; liū tuoz: nisi longo inter
x iij

mēoria p dēz

longo intervallo sibi

Annotationes. l. B.

uallo tibi scds dari possit: ingenio, eloquio, cultissimaeq; eruditio-
ne: quada' igit' admiratioe & observatioe tui duct' volui charta
ceo aliq; pycroq; munereq; tibi d'emereris peras in h' facturū
me tibi re' gratissimā. scripsi igit' quaedā pauca; annotatiū cu-
las in māmetractū: cui' auctor mibi ignot' est. Et sub tui nois
vexillo sin luce edere placuit, vt mū diente a garrula illoz mul-
sificatioe defensares: q' nihil vnq; nisi p'triū z cōculcatū legerit.
Et dū bona imitari nō quēit, qd' solū facere possunt: invident;
quos tū oēs nō assis faciā: nec vnq; manu p'serta in ius trabā;
qz nra nō legāt: nō em' tarētinos; p'sentinos; siculos voloxit lu-
cilus; esse lectores meaz rerū: sed romanos; z plane latinos: q'
laboratiū nouēre sudore; vel lassis manu' porrigere; vel errāb'
iter oñdere; q' si q' futuri sūt: q' me partū arrogāte; partim te-
merariū dicāt, q' ego adhuc adolescēs; velim emēdare vel mu-
tare: ea q' iā multis seculis ab eruditīs simul z indoctis cōsono
ore vel plata sūt, vel scripta; vel inter p'ra; qd'q; iā diu vsurpet ac
teneat fere vbiq; romana ecclia; p'tin' rñ deo p'bis illis; q' se
quondā diu' hieronym' aduersū suos detractores tuebat. Ad
marcellā sic scribēs: Ad me platu' est; q' dā hom' uculos mibi stu-
diose detrabere: cur aduersus auctoritatē veterē; z toti' mundi
opinionē: atiq; in sac' litter' emēdare tēptauerim: q's ego cum
possem meo iure p'tēnere; a syno appelyra superflue canidm' ne
nos supbie; vt facere sole; arguāt: ita rñ sum habeāt: Non adeo
bebetis fuisse me cordis; z tā crasse rusticitat'; quā illi solā pro-
fctitate habēt: piscatoz se discipulos asserētes (q' si iccirco scī sint
si nihil scierim) vt aliqd' de dñicis verbis; aut corrigendū puta-
uerim; aut nō diuini' inspiratū; s; latinoz codicū vitiositatē; q'
ex diuersitate libroz oīm cōprobat; ad grecā originē ynde z ipi
trāslatā nō denegāt; voluisse reuocare: q' b' si displicet font; vn-
da purissimū; cenosos riuulos bibāt. Ita z ego faciā: quicqd' vl'
a p'sumptoz; b' vt ita loq' impit' emēdata pueri'; vl' a librarijs
dormitatib'; vl' a vitiosis expozitorib'; aut corrupta sūt; aut mu-
tata: corrigā; nō reprehēda; corrigēda em' sūt p'ctā; nō reprehēda;
Nec detrahā q' vez dic' vt idē hieronym' test' est. Cū igit' nup-
tum tuaria z breui lectioe plus strassem; māmetractū; pluraq; of-
fendissem; vel male interpretata; vel male z puerse scripa; q' ad or;

pyerū mūg;

sub tui nois vexillo

manū p'serta in ius trabā

lassis manu' porrigē

Con' calūniatores

meo iure cōtēnē

thographiā: vel male enūciata, q̄ ad p̄sodiā: volui h̄ p̄ua hec an
 tamēta subijcere: ne d̄ inuoz eloq̄oz tractatores: huic nimis ad
 dicit̄ in mltos errores p̄cipitarent̄: essent̄z doctis ridiculo zc̄:
 nō aut̄ tibi p̄suadeas, vt rumusculos v̄nlgi auācipari studuer̄t,
 me scripsisse hec: s̄ vt s̄uenigenis scholasticus: q̄b' ego in primis
 bñ faueoz: merito: ad politiora studia ad p̄p̄licēda aliq̄d ad iūmē
 ti p̄ferēte aut̄ generosissimē comes fr̄at̄ice huic opi p̄ronū ad
 hibuit̄: iudicēvt ab oibus detractoribus z blacteronib' tuter̄
 tibi dedicissimum. Vale z me ama. Ex thūbinga. .xvi. kalēdas
 maias. Anno. D. L. L. L. L. vi.

Sequuntur annotationes z emendationes. B. B.
 in māmetratum.

Exenia: i. dona de longa missa ab e z renos qd
 est peregrinū: z dicit hoc exenū: eccl. altici. r.

Exenia dicendū est, nō exenia: vt vbiq; apd grecos le
 ges, in penultio lib. marcialis poetę, vbi multa de renis dicit.
 item z victorinius. lib. vi. de architectura. dicunt aut̄ **renia**: mu
 nera hospitalia: **renos** hospes: **renicon**, hospitium latine dicit̄.

Agios, agyos ab a qd est sine: z geos qd est terra. i. sc̄tūssis
 ne terrenoz amore in hymno Cōditor alme sydez.

Agios cū i simplici scribit̄, z valet latine sc̄tūss, z greci
 h̄ agios aspirat̄ sicut z h̄ agnes. nō aut̄ t̄z ab a z geos qd est ter
 rā: sic dicit̄ māmetrac' : s̄z p̄ ignomē estz simplex. De cū qd grece
 terra sc̄at, scribit̄ cū e lo ḡ agios cū itz eodē breui: dignū h̄ etiaz
 duri interpretari studiosis. Illa greca s̄z basq; canunt̄ in sacro ie
 unioz tpe: **Agios** v̄theos. **Agios** ischyros agios athanatos z
 eleyson ymas. **Agios**, i. sc̄tūss: otm̄ articulus est, **theos**, i. de'. in
 de theolog' p̄ th aspiratū, d̄z q̄si loquēs de deo: **ischyros** vltima
 acuta legēdū estz scribit̄ cū i latino in p̄ncipio, z cū v̄ greco i me
 dio, z h̄ aspirato: z latie d̄z fort' vel ḡuis: **Athānatos** legat̄ accē
 tu cadēte sup̄ aī penultia: scribat̄ qz in p̄ncipio cū th aspirato/
 et i sine t̄ exilit̄ d̄z latine i mortalitas ab a. i. sine z thanato e/mors,
 q̄si sine morte, eleyson id est miserere: ymas, i. nos, z eleyson, de
 bet esse q̄tuor syllabar, accētu cadēte sup̄ penultimā. Et est im
 patiūs a s̄bo greco **eleo**, qd miserioz zc̄.

Innotationes. l. B.

Ōnime. Biothanat' penultia pducta. i. bis mortu' a bis et thanatos qđ est mortale in legēda geruasij z ptasij.

Bebel. Biothanat' βιοθανατος id est quiolentia mortu'; et dñō a bis sed a bis qđ est violētia: z thanatos mors: inde bio thanata mors id est mors violētia. z penultia nō pducit, sed aū penultia sic etiā athanatos, sic sup' dixim'. Dicunt biothanaz n viri vel biothanate mulieres q̄ p vīm z violētia mortē obiēt.

Ōnime. Proselit' vl' pselit' pe. cor. dicit aduena z in circūcisus a pros qđ est ad z elico qđ est venio: in plogo biblioz.

Bebel. Proselit' προσηλυτος dicit' in penultia cū v' greco et postea t exilinō aut pselit' p cyr h dicit z valet latine aduena vl' pegrin' inō aut dī ab ad z elico vt indocte tradit ille: sed potius nomē grecū p sevel vērū a vbo greco προσελυτος. i. adueniō. Et nō multū dubito: qđ quid h reperiat in h māmetractor: cui' auctor mihi est ignor'. h idē repiri apđ catholicon: bugutionē. pa piā. Grecistā. fidoz: qđ oēs multas tenebras infuderūt in linguā latinā suis inepz expositōib' z interp'tatiōib'. nec h mirū: floruerūt em illis repositōib' qñ lingua latina oīno ptamiata fuit in furionē gothoz z vandaloz: greci aut' f mōis nlla erat cura, nedū peritia: s; mltā sūt vocabula grecā sacri' biblijs. vñ facile potuerūt decipi: qm̄ nulla est lra latina noui testamētū: dicit laurēt' intellige latine edita: pūno: qđ nō intelligēs antoni' us mācinellu' smagno errore lapsus est: nā cū de errorib' valle dissertaret: posuit hūc errorē: vt laurent' veller: nullā eē latinaz et elegantē orationē in nouo istrumēto: qđ fuit a snia valle alie: nūllimū, valla em̄ inter cetera dicit: sed tantū modo eccl'asticū fertimū: unitati grecos auctores vñ interp'tant': post addit: nlla est em̄ lra latina noui testamētū nisi p translationē hieronymi et alioz: nā quicqd est in nouo testamēto grece scriptū est: hō latinificat paulus eplās grece scripsit silt' euāgēliste.

Ōnime. Lāpas lāpadiis vl' beclāpada. e. lucerna est d vitro

Bebel. Lāpas lāpadiis vel lāpados. in gto la' (in plog. bib. tine valet fax: teste plinio. vel vt dicit raphael regi') generale est vocabulū oim eoꝝ q̄ accessa lucent: lāpada aut' lāpade in prima declinatioe nunc' iueni apđ quēq; sed lāpadiōn grece qđ est parua lāpas. nā est diminutiuū grecū a lāpas. in plogo bible.

Nāme vulgares autem magum appellant sapientem a ma-
gnitudine scientiæ.

Bebel. Nō vulgares, sed sapiētes s̄ dicūt: sed vulgares, ma-
gū malefico accipiunt: vt sup̄ dixim⁹ in hymno, postq̄ hero
des̄ s̄ nō d̄ a magnitudine sciē: qm̄ p̄ficiū ē vocabulū, nō latinū.
Legit in plogo iob. q̄ si cui videt in credulū metra scilicet esse
apud hebreos: z in more n̄ri flacci graccijs pindari zc. puer se le-
git graccitu legas greci, nō gracci, p̄ em̄ dixit n̄ri flacci. i. hoza-
rii latinū: n̄ri em̄, qd̄ dicit, vult intelligere latinū: grecijs pindari.
pindarus em̄ gr̄c⁹ fuit: z optim⁹ lyricorū: sed horatius apud la-
tinos primus lyrica scripsit. nec gracc⁹ esse pōt p̄riū nomē naz
nemo poetaz grecorū graccus vnq̄ dicit fuit. Gracchi autē ro-
mani ciues fuerūt clarissimi oratores, nō poete, nedū lyrici: legif
itē in plogo bibliorū: ad titū liuiū lacteo eloquētie fonte manan-
tem zc. vbi falso manentē imp̄ssum ferme est in oib⁹ exēplarib⁹.

Nāme. Josephus media corepta in prologo bi.

Bebe. Josephus mediā pducit. vnde iunecus poeta. vzet
monitus marā puerūq; ioseph⁹: testis est etiā p̄ficiā: q̄ dicit
noīa barbara acutū in fine accentū detinētia: more latino decli-
nata: hęcētū ip̄m acutū retinēt: z penultimā pducunt syllabā. vt
ab adā adāmus. a ioseph iosephus. ab abrahā abrahāmus zc.

Nāme. Decbaselica, se penultima cor: dicit dom⁹ reg⁹, a ba-
sileos quod est rex vel impator in plogo bibli.

Bebel. Basilica p̄ i nō baselica: p̄rie significat locū i quo ne-
gociatōes z p̄silia z iudicia c̄p̄cebant. dicta basilica: quasi re-
giarū z public⁹ z regius locus erat: in q̄ z aliq̄n̄. p̄uina maria
saltatōes z ludī fiebāt: nā z basileus regē latine sonat. Apd̄ ec-
clesiasticos autē basilicę dicunt: sacella numinib⁹ p̄secrata: Inde
basilicani dicunt. custodes basilicarū. apud augustinū z orosiu: z
quos vulgus campanatores vocat.

Nāme. Moyses a moyzō ē a q̄. z ses: qd̄ ē assumptiō. plo. bib.

Bebel. Fatua est hęc interpretatio z nihil valēs: hebraica ē hęc
dictio. Et ita interpretat a dino hieronymo: in hebraicis noib⁹.
moyses vel mozes d̄ attractās vel palpās: aut sump⁹ ex aqua
liue assumptior: in hymno. Inuētor rutili. pla de h̄ noīe dixi.

Nāme. Adamantinus. se. pro. in prologo, biblic.

Annotaciones. l. B.

Bebel *adamātū* penultima correpta; peritius Colchis flagrantes adamantina sub iuga thauros. **H**oratus primo carminū. Quis matrē tunica tecū adamantina zc.

Nam, Epithome huius mel. pe. p. dicitur abbreviatio, ab epi quod est super et thomos quod est sectio vel diuisio in plogo biblie.

Bebel, Epitome *επιτομη* vel epitoma, et euli scribitur; corrumpit penultimamque per omicron, i. o. pui et breue scribitur. Et latine interpretatur breuiarium vel abbreviatio. Et dicitur a tome quod est sectio vel incisio. **Tomon** enim greci appellat periculis librorum abscessas zc.

Nam, Epithalamium ab epi quod est super et thalamus quod est camera.

Bebel, Epithalamion dicitur carmen nuptiale; et sacer hymnus qui in sponsalibus viri et vxoris canebatur. Et licet non reprehendamus metraci interpretationem in hoc male dicit, thalamus quod est camera, aliud enim thalamus per th aspiratum; aliud camera. **Thalamus** est coniugis vtriusque cubiculum. **Camera** autem est testudo et lacunar pars superior cubiculi, non totum cubiculum.

Nam, hec energia pe. p. dicitur interior operatio siue labor ab en quod est in et erge quod est operatio siue labor, in plogo biblie.

Bebel, verum est energia penultima perducitur, quod est diphthongum scribitur, sed potest dicitur ab energo greco verbo quod est ago et operor, **Tulli** lib. i. academicarum questionum sita interpretatur, **energean** grece, latine dici perspicuitate aut euidetia. Et antilianus, li. viii. institutionum oratoriarum, eodem quasi modo. **Eschines** etiam nomen clarissimi oratoris media est perducta non cor, ut dicitur manne.

Nam, apocryphus dicitur ab apo quod est deus et cryphos secretum in plogo.

Bebel, apocryphus *αποκρυφος* cum greco in penultima. **Biblie**, dici potest absconditus vel abditus, et componitur ab apo prepositioe que rem exagrat et crypto, i. abscondo; vnde opera dicuntur apocrypha; hec est abscondita; hec est dubia et non recepta.

Nam, hec heremus *ερημος* et *ερημιος* media correpta est deus.

Bebel, hec eremus dicitur; et media perducitur in plogo biblie ducta, ut diximus in hymno, inuentor zc.

Nam, **Hic** et hec geometra tres, dicitur mensurator terre; hic geometer tres vtriusque secundum versus eorum penultimam potest dici compositio a ge quod est terra; et metior in eis quod perducitur prima et non a metros quod est mensura quod prima corrumpit, vnde versus. **Dramaticus** rhetor

geometer pictor aliptes in prologo biblicæ

Heb. geometria dicitur quasi geas. i. terre et metros mensura; quasi mensuratio terre; inde geometra dicitur mensurator terre non autem dicitur a metior metiri; et penultima enim non produci; ut hic dicitur; corripitur; unde legitur debet carmine Iuvenalis satyra. in. Grammaticus rhesus pictor geometra aliptes. non geometres vel geometer; geometra enim primo et secunda syllaba non possunt breuiari; cum prima per eum diphthongum scribatur; secunda cum o longa; multa igitur inconuenientia sequerentur; legas igitur geometra pe. breui; non longa. sed quod hic allegatur versus; intelligit abusione et corruptela imperitorum.

Item. hec arithmetica ab ares quod est fortius et richimos quod est numerus antiqui dicebant arithmetica pe. semper cor.

Heb. Arithmetica dicendum est non arismetica. Et dicitur ab arithmos. i. numerus; quod est scia de numeratione; non autem dicitur arismetica ab ares. i. fortius. Arete fortius dicitur non ares; Are autem areos/mars; dicitur de areopagus; quasi areos; est martis/pagos. i. villa. ut dicitur diuus Hieronymus in interpretationibus hebraicis; non autem ab ares; quod est virtus; sicut interpretatur in alio loco.

Item. h. cento onis; est pinctus siue pinctatio; virgiliocento est copulatio facta de versibus virgili; sic etiam homerocentones et.

Heb. Cento fit ex diuersorum colorum panis vel lanis in unum conuersis; Et autem poeta arguitur in suo centone ita dicit; Cento quid sit ipse absoluat; variis de locis sensibusque diuersis quedam carminis structura solidatur in unum versus; ut coeant aut celsi duorant vnus et sequis cum medio; nam duos iunctim locare ceptum est et inde virgiliocentones et. Et tamen de prologo bibliorum; nunc sequuntur sine ordine alia vocabula.

Item. Barrabas media correpta per duplex r et simplex b. Heb. Contrario modo scribitur simplici et duplici b. et media producitur sedule; Tunc conuerebah; tunc elegere barabbā. Nam ut dicit Hieronymus in hebraicis nominibus; syru est vocabulum; et valet tamen quoniam apud nos; fili; patris; et bar; non apud illos est fili; et abba pater.

Item. Mutuo vult dante sed mutuo accipientem. Heb. Mutuo et mutuo idem dicitur; dicitur priscianus lib. viii. de significatione verborum et. Verum esse probat Seneca epistola. lxxxi.

Annotationes **l** **3**

dicens, quāto hilarior est qui soluit quā qui mutuat, id est mutuum accipit.

Nam. Lictores sunt ij q̄ dānatos scōm legē occidebant; vel ad mādātū indicis puniebāt; & d̄r lictor q̄si legis ictor. Et in alio loco lictor etiā dicitur leccator a lingo; ezechielis xxxv.

Beb. lictor nō d̄r q̄si legis ictor; sed a ligādo, vt dicit valgius ruffus; & aulus gellius lib. xi. c. ij. lictores igitur ministri sunt magistratū, qd̄ cū magistrat⁹ populi romani, virgis quēpiā verberari iussissent; cura ei⁹ et man⁹ ligari vinciriq; a viatore; esse lictore solita sint; hos vulg⁹ indoctū apud nos p̄cones vocat. Sed tyro tullius M. ciceronis libert⁹, lictore vel a lino veltio dictū scripsit; litio em̄ trāsuerfo, qd̄ linū appellatur. qui magistratib⁹ in quib⁹ ministrabāt cincti erant. Plutarchus vt grecus, a greco verbo deriuari contēdit; sed hec iā dicta nō displicent. q̄ autem māmetrac⁹ addidit, lictor d̄r leccator, non est latin⁹ sed sarmata et barbarus; nemo enim vnq; latinus dixit leccator; nec ruffianus.

Nam. Pretor oris, media correpta est p̄positus ciuitatis.
Beb. Pretor⁹ pducit nō corripit mediā. Iuuenalis satyra prima, nobiscū da p̄tori deinde tribuno. Et idē in octa. va; nec dubitat celsi p̄toris vedere ludis; & p̄tores dicti sūt oēs qui p̄sunt exercitui, vt dicit asconius pedianus. Et sic dicti q̄ p̄irēt & ante irent iure in exercitu, vt dicit varro.

Nāme. Hec zizania oz. p. n. pe. cor. sed zizania g. f. g. pe. pducit vñ p̄sus. Sin zizania sed plu. zizania dicas.

Beb. Hec zizania se. g. & hoc zizaniū n. g. & singularis enī numeri, declinari potest. Hieronym⁹ zizaniū mixtū est tritico; sed penultima breuis est vtrobicq; nec vera est stultissima illa differentia quantitatis syllabarū zc.

Nam. Inedia. i. penuria. & Job. xvij. inedia. i. paupertas.

Beb. video apud plerosq; n̄fos, inediā accipi p̄ paupertate; s; male, inedia em̄ nihil aliud est q̄ abstinētia cibi, vnde siue quis diues fuerit siue paup̄, dum abstinuerit a cibo, inediā dicitur pati; Hieronym⁹ in eplam̄ ad Marcellā, de laudib⁹ aseller⁹ ieiuniū p̄ ludo habuit inediā p̄ refectiōe. Et idē de vita monachorū, bidui triduiq; inediā sustinētes; vnde plin⁹ naturalis hystorie. lib. xi.

Innotatōes **H** **B** CXXXII

scribit, q̄ Inedia añ diē septimū/nō est homini letalis: idem au-
tor est plerōsq; durasse vltra, xi. diē. Et Albertus magn⁹ libro
de aiailu s. vii. feminā fuisse, que sine cibo dies interdū. xx. in-
terdū. xxx. durabat. virū q̄s melancholicū ydē se vidisse testat.
qui inedia, h̄ est cibi abstinētia, septem vixerit septimanas: alter
nis añ dieb⁹ gustū aq̄ limpide exorbentēz p̄terea nihil.

Nam. Annona media p̄fecta est ⁊ alimonia. eisdre. vii.

Verb. Annona ab anno deducit, sed nō est simpliciter esca, vt
hic dicit, sed annona dicit puentus frugū vni⁹s anni zc.

Nam. lithostratos a lithos quod est lapis, et stratos quod
est variatio.

Verb. Lithostratos λιθοστρωτος in penultia, nō cū a, s; o lon-
go scribit, ⁊ enūciari debet, scribit em̄ p̄ omega, h̄ est o longū, sed
iuxta grecū accentū, sicū greca maneat dictio ante penultia acui-
ta est p̄nuncianda, sicut etiā energia, ⁊ parasitos. Et dicit pau-
mētū lapidib⁹ stratū. Et cōponit a lithos qd̄ est lapis, ⁊ strotos
id est stratus, nec dicas lithostratos, vt barbari faciūt zc.

Nam. Apocalypsis dicit ab apo qd̄ est re. ⁊ calypsis. i. vela-
tio. inde apocalypsis.

Verb. αποκαλυψις Apocalypsis in penultia cū y greco scribit,
Et cōponit ab apo qd̄ est re ⁊ calypso quod est velo, opio, vel te-
go, nō calypsis, inde apocalypsis dicit reuelatio, ⁊ liber reuelati-
onū. ⁊ habet accentū in ante penultia.

Nam. poder media correpta ⁊ d̄ a pos p̄ dos qd̄ est pes.

Verb. poderis ποδερης media lōga q̄nō h̄cuis: vt licz intue-
ri i grec̄ lris, p̄ ita em̄ qd̄ in e longū p̄uertit apud latinos scribi-
tur: ⁊ est vestis feste Hieronymo ad fabiolā) talaris, h̄ est vsq;
ad pedes p̄tingens, qua vtunt sacerdotes p̄ camisia in diuinis
vt barbare loquar. Est em̄ camisia barbarū nomē ⁊ vulgare vt
in eodē loco Hieronym⁹ dicit.

Nam. Misero: aris deponēs est ⁊ transitiv⁹ ⁊ ad deū perti-
net, sed misero: eris ad hominē spectat cū dativ⁹. In hymno,
Ecce iam noctis.

Verb. Seruus primo eneidos dicit, idē est misero: ⁊ misero:
sed alter⁹ scz misero: regit accusatiuū, virgili⁹ miserata dolores.
alter⁹ misero: gen. nota, hic dixisse seruū: misero: regit gen. et

Annotationes **B**

grece etiã dñm, sed nõ nisi raro: q̄ aut regat gñm, plurima sũt ex
 exẽplã dido virgilians in q̄rtodicit, miserere sororis. Et plaut⁹
 in captiuis, nemis miserer, certũ est, plura alia: sic multo ab-
 surdior est differẽtia inter illa duo vba quã dat, mãmẽ, nã q̄tra
 die legim⁹ misereri mei de⁹: vbi misereri est, non ad hoĩem, s; ad
 deũ. Itẽ miseror nõ est tm̄ ad deũ, s; ad hoĩes. Virgili⁹ in enei-
 nec min⁹ eneus casu p̄cussus iniq̄: p̄sequit lachrymas ⁊ est mi-
 serat⁹ eunt, festus tm̄ illã ponit differẽtiã inter miseror ⁊ misere-
 or, vt miseret⁹ q̄ q̄rat aliena incõmoda, miserat⁹ aut a miseres
 or, q̄ miset⁹ s̄bleuet⁹; noni⁹ aliã; s; hæc differẽtia pfundit apud
 Nam. Parap̄ a par ⁊ absida q̄si parib⁹ ab. (adoncos ⁊c.
 fidis id est lateribus.

Beb. Q̄s fruola ⁊ septa iterptatio. p̄mo dicẽdũ c̄ no popis
 paropsis nõ papsis Et cõponit a para. i. ad ⁊ opson, i. cibũ, te-
 ste nestore dionysio, macinello, ⁊ georgio merula. Et est p̄rie pa-
 ropis, iur⁹ gen⁹ auctorib⁹ pollucez eustachio; q̄s etiã sic i enã
 gellio p̄ repositoio obsonioz ap̄ d̄ idoneos tam grecos q̄ lati:

Nam. Parasitis. i. leccatorib⁹, a para q̄d est in (nos legat⁹
 p̄ta et situs venter. in legenda agnetis.

Beb. Leccator nõ est latinũ. Et parasit⁹ ὀρεσιος d̄ q̄ mē-
 sas diuini sequit⁹, cibic⁹ grã oĩa laudat toleratq̄. Et d̄ a para
 id est ad ⁊ siton cib⁹: sitos v̄o frumẽtũ est, nõ v̄eter, vt ille dic⁹ su-
 it aut hoc nomẽ primũ in honore: vt pote qui sacro ministerio
 addictus esset. ⁊c.

Nam. Pluraliter hæc anaglyfa or dicunt sup̄ eminẽtes pi-
 cturẽ pe. semp̄ pro. ab ana q̄d est sup̄ ⁊ glyfen quod est sculpere.
 Itẽ anaglyfa dicunt vasa sup̄ius sculpta. iij. regum. vi.

Beb. Anaglyphon, v̄l ap̄d nos anaglyphũ, in singulari d̄: et
 anaglypha in plurali, scribit̄ cũ v̄ greco in penultiã ph, nõ s̄vt
 vulgo putat. Et anaglypha nil aliõ scãt nisi sup̄ius sculpta, ab
 ana desup̄ indicat⁹ ⁊ glypro. i. sculpo: nõ glyfen, vt hic dicit.

Nam. mausoleo pe. p. i. sepulchro n. g. in plogo sup̄ abdiã.
Beb. hæc est frigidiuscula expositio: vñ em̄ est q̄ mausoleus
 d̄ sepulch⁹ id q̄d i primis necesse erat dicere, q̄uis p̄ciosa tm̄ ⁊
 sũptuosa q̄le fuit mausoli regi sepulchra: dicant̄ mausolea. Cõ-
 sule igit⁹ p̄ter ceteros d̄ inũ hieronymũ, q̄ graf̄ bice rem explicat⁹

pera iouinianū lib. i. ca. xxvij. dicēs. *Arthemisia* q̄z vxor maus
soli in signis pudiciē fuisse phibet: q̄ cum esset regina carigiet
nobilū poetaz atqz historicorū laudibz p̄dicē h̄ vel maxime
ēferē. q̄ defunctū maritū sic semp̄ amauit: vt viuū: z mirē ma
gnitudinis ac pulchritudinis extruxit sepulchzū tantū vt vs
q̄ hodie oīa sepulchra p̄ciosa ex noīe ei / mausolea nuncupent:
vñ z p̄p̄tē dic. Et mausolei diues fortuna sepulchzū et alij.

Nam. *Hic* tragelaphus pe. cor. ē hircocerus a tracos qd
est hircus et laphus. i. ceruus: de utro. xiiij.

Beh. *tragelaph* r̄ca r̄ca r̄ca accentu accuto in antepenul
tima. nō est hircoceru: sed aīal hircō et ceruo file. vel vt plinius
dicit in. viij. naturalis hyspecies est ceruus: barba tū z arimorum
villo ab alijs dīstans: nec alibi q̄z iuxta phasim annē nascens.
Et est cōpositū *extragos*. i. hircus: z *elaphos*. i. ceruus.

Nam. in *lechito* me. pro. hic *lechitus* ti. est vas amplū de au
richalco. in. Regum. xxij.

Beh. *ληκτρος lecyth* scribit cū ceruili / y grecoz th aspirat
to. Et est ge. se. nō m. testis est aristophanes i plutoez ioannes
craston. Et cicero lib. vi. eplaz ad atticū: nosti illas *lecyth* zc.
Itē *lecyth* corripit mediā nō p̄ducit: vt tradit h̄ noster: z alexan
der gall. test. est homer⁹ odisse lib. viij. vt allegat castronus z
alij: *lecyth* aut grece. vas oleariū latine d̄z. nō vas de aurichal
co. *Diu* cyprian⁹: *lecythō* interpret⁹ est *capsacc*: apule⁹. lib. ij.
Aoridoz: ampullā oleariā appellat: quā grece dicim⁹ *lecythō*.

Nam. apophereta pe. p. vasa a ferēdo poma vel aliō dicta ab
apo qd est a z fero fers: in legēda vitalis z agricole.

Beh. *Apophereta* p̄ ph̄ nō f in sc̄da syllaba. vsurpauit fuctoz
nius trāquill⁹ p̄ munerib⁹: q̄ ab impatore ciuib⁹ remittebātur.
Sūt igit *apophereta* nō vasa. vt h̄ dicit: s; mūera saturnalia z
p̄p̄e illa: q̄ p̄ renijs remittūt: q̄lia hodie a n̄ris dienatiuitatis
christi: vñ z marcial nonūsimū libz *apophereta* iscrisit: dicūt
aut *apophereta* nō apo z fero s; ab *apopherin*: qd est referre.

Nam. sabbatum dicit tota septimana dies septimus z q̄li
bet dies septimanę: matthei. xxvij.

Beh. *sabbatū* vt dicit Lactancius lib. vij. ca. xiiij. in lingua
hebreorum a numero nomen accipit: est dies septimus: nam.

Annotationes B B

eorum lingua, ut aiunt, sabbate septem significat, sicut idem vult Justinus historicus libro xxxvi, qui scribit moysen ab egypto cum suis pulsum, sacra egyptiorum furto abstulisse: itaque damascena antiqua patria repeti testimonium sineum occupasse: in quo septem dierum ieiunio per desertam arabiam cum populo suo fatigatus: cum tandem venisset septimum dierum more generis sabbatum appellatum, in omne eum ieiunio sacrauit. Alii dicunt sabbatum hebraice: latine requies interpretari: eo quod deus requie uisisset in eo ab omnibus operibus suis etc.

Nam Perichelidas pe. cor. ornamentum brachiorum a parte posteriorum pedens: unde dicitur a peri quod est circum et chelis brachium, vel achelon quod est curuum, vel crus sine brachium, hec perichelis lidis antiqua scribebatur periscelida et *Isaie. iij.*

Heb. Latini et eruditi dicunt *periscelis*: περὶ σκελῶν in doctissimum et barbarum *perichelis*, vel *perichelida* et non est ornamentum brachiorum, ut hic dicitur, sed crurum. Audi nostrum Hieronymum Ad fabulam *periscela* grece a nostris femoralia, vel brachia usque ad genua pertingentes dicunt, sic etiam porphyrio non pessimum grammaticus dicit, *periscelis* ornamentum est pedis circa crura, unde horatius in epistola ad scaevam nota refert meretricis acumina: sepe castella, sepe periscelis de etc. nec componit a chelis, id est brachium, sed a scelos, id est crus etc.

Nam Scenophegia pe. cor. i. festum tabernaculorum, a scenos vel scenon quod est umbra et fagina quod est comedere quia comedebatur sub salicibus. *Joannis. vii.*

Heb. σκηνωθῆναι **Scenophegia** dicitur greci: Latini aspiratio ne addiderunt, dicitur *scenophegia* est n. ge. Est et illa celebratio hebreorum quam sub tentoriis in solitudine celebrant libati per moysen de servitute egyptiaca. Dicitur itaque a scenos quod est habitatio et tabernaculum: et *peganymi* greco sibi quod est figo vel aglutino: quia est celebratio illa, qua figebantur sua tentoria et tabernacula.

Nam Paranymphe id est nuptiarum procurator sine custos sponsae a pa quod est iunctura et nymphe quod est aqua, qua sepe sponsa utitur.

Heb. **Paranymphe** cum greco in penultima: est ille qui ab ecclesiasticis viris pueris dicitur a veteribus autem *ausper*: nam quia antiqua pro nuptiis celebratis auspiciu capere solebant: qui perat huius rei parte viri *panymph*, a pascis *ausper* dicebatur: ut lucanus in secundo. *L. 6.* tenta est auspice bruto. Et ut *ausper* parte viri, sic et *puuba* pro

Annotationes in B CXXXV

pre mulier; adhibeat. itaq; cū apud christianos auspicia minie capent; adhibent sacerdotes, q̄ z p̄nubi iā vocant; dicitur autē para- nymph? a pa z nymphē, qd̄ est sponsa: mame, delirameta dicit.

Nam. Hic arrabo onis dicitur pignus, ab arrabon qd̄ est pignus grece; pducit mediā in rectis; z penultimā in obliquis. Un̄ vsus pars arrabo venit p̄ci dū res bona venit. Benefis. xxxviii.

Beh. Nestor dyonisi? p̄cipit scribi arrhabo p̄ultimū r̄aspira- tū. n̄ varro de lingua latina, arrhabo sic dicta vt reliquū, red- dat. nō est autē idē arrhabo z pignus, vt h̄ dicit; sed diu? Hierony- mus sup̄ epla ad ephesios hāc ponit differentiā. Arrhabo, tenu- ro. w̄ einzoff. Arrhabo future emptiōi q̄si qd̄ā testimonium z obligamētū dat; pignus v̄o p̄ mutua pecunia opponit; nō nulli gra dicit. Arrhabo autē nō pducit mediā; s; i obliquis penultimā

Nam. Stadiū a stado; octava ps miliar; h̄ machab. xii. **Beh.** Stadiop Stadiū nō dicitur a stado; grecū em̄ vocabulū ē; qd̄ iuxta fūiū nō patit latinā etymologiā; latine curriculū trāssert, est etiā loc⁹ in q̄ equi boies v̄e currūt; z certāt athletę dicitur amor nō stozozof est a statiōe; q; hercules eo spatio vno spū confecto stetit. Inde stadiodrami dicitur sunt q̄ in stadio cursu certāt. v̄t stadiodramas loc⁹ est cursus illi? z exercitiōis.

Nam. Apocrisarij. i. legati z secretarij; apocrisarius est the- saurarius legatus secretarius cancellarius; auriculari? in legen- da martini pape.

Beh. Apocrisari? cū i latio i scda sillaba dicitur potest a nob r̄nsal? nā p̄ficiat ab apokrinomai qd̄ ē r̄n deo; z apocrif r̄nsūm fecit; potest igitur dicat; a r̄n dēdo; nō autē potest dici secretari?, vt auriculari? vt h̄ dicit. nā crysis vt fecit absconditū scribit p̄ y grecū nō i latinū vt h̄ nec itē potest dici thesaurari?; q̄si descenderet a chry- sos qd̄ est auris; tūc sic esset scribendū apochrysarij p̄ ch̄ asp̄i- ratū z y grecū. Et vt aliqui finia dicit laurēt? valla in antonium raudētem; apocrisari? nō aliter apud grecos est nitidū vocabu- lum q̄ apud nos ambasiatores, qd̄ nemo nisi barbarus dicit.

Nam. Cataclismus a catha qd̄ est vniuersale vela p̄z chys- ma qd̄ est pars q̄si oēs partes. ecclesiast. xxxix.

Beh. Q̄s futilis z puexilis interpretatio, κατακλυσις cata- clysm? cū y grecū in penultima; latine dicitur diluuiū, et in iudatio, a
y iij

Annotaciones. l. B.

^{para}
para & **clysinos** qd est lotio & inundatio, vel **clizo** greco, verb o/ id est alluo: inundo demergo.

Quam, **rumphea** me, cor, id est gladius sine spata.

Beb. **ρουφοια** **rhōphea** scribēdū est i penultia cū ae dyp-
 pthōgorū ppter nō corrupisq; pducit mediā: Valer⁹ tū flacc⁹ p-
 ter naturā dypthōgi illā corrupit: cū ait li. vi. argonau: eaq; nec
 ferro breuior nec rhōphea ligno. Et scribit i principio cū rh. aspi

Quā. **Prasin⁹** me, p nā **brarin** grece dicitur viride latie. Crato:

Beb. **Prasin⁹** p l. scribendū est nō p r. vt h: & media breuis
 nō pducta: vñ marcial: de nra prasina sinthelis empta toga.

Quam, **Lynomia** pe, cor, i. muscam caninā: psalmo. lxxvii.

Beb. scribēdū est **κν πολυια** **Linomyia** in añ penltia cū y/ z
 penultia i latino: vt videre licet intueti grecū vocabulariū: & de
 latine musca canina: sed vt dicit Hieronym⁹ in epla ad suniam &
 frerelā in psalmo nō debet legi **Linomyia**. i. musca canina: vt
 latini interpretati sūt: sed iuxta hebraicā intelligentiā p dyp: thō
 gon debet scribi oī vt sit **coenomia**. i. omne genus muscarū.

Quam, **Altilium** id est auū nutritarū in domo quasi alitilis
 um, vt sunt caupones et auce.

Beb. **Altilia** nō significāt tātū aues saginata s; q̄cūq; ani-
 malia q̄ saginant⁹ vel i domo vel in villis vel viuarijs: id pulchre
 tradit Anto. mācinell⁹ in trib⁹ s; sib⁹. **Altile** opulentū signat vel
 pingue ab alendo. **Altilia** appellāt aīalia q̄ sed alunt. **Altilis** vt
 piscis: vel auis: q̄ drupes/aper/vrsus. Adde q̄ **auca** latinū nō ē,
 sed **anser**: cōprehēdit vtrūq; sexū, vt pbauim⁹ in cōmētarijs de
 abusiōe. Adde q̄ **augustin⁹** in sua grāmatica **anser** epicoenum
 tradit, vt comprehendat vtrūq; sexum sub vno genere.

Quam, **Polictores** penul, producta: dicuntur humatores si-
 ue sepultores cadaverum, a pol, quod est pluralitas/ lictor, qd
 est apparitor.

Beb. nihil potest ineptius tradit⁹ illud falsum et puerile in
 terpretamentum: dicendum est enim **pollinctor** per n. non pol-
 lictor. **pollinctores** sunt qui morientium cadavera curabant et
 vngebant: non illi qui sepeliebant. Dicuntur autem **pollincto-
 res** vt vult fulgentius placia des) quasi pollinctorum vinctores:
 id est cadaverum curatores: vel venit a **pollincere** verbo quod

Annotationes in B CXXXVI

est curare vngereq; cadauera: Plantus, sicut pollinctor dixit qui eum pollinerat: unde pollinctum funus dictum/a pollinctoribus vinctum, non autem dicitur a polz lictor, quo nihil potest inepius tradi. Sandapilarum autem dicuntur sepultores cadaverum, portitores q; sandapilarum. Sandapila enim est feretrum mortuorum quo cadauera plebeiorum portabantur. Itē n vespillonēs quasi pro eodem accipi possunt zc.

Nam	Theodorus	qd̄ communis est vtriusq; penulti.	Dorotheus	qd̄ potius conziū ē penultima producta
	Thessalonica		Diogenes	
	Sidō sidōis		Precor precōis	
	Heliōdorus correpta		Lilicinus	
	Laracter		Diacinthinus	
	Luter		Podagra	

Bebeli? Cogessi h̄ quedā noia studēs breuitatiq; hinc inde sparsimq; suo loco dic̄ māne, esse vel pducta vel correpta in penultima, sc̄m q; h̄ signant. At sic habetote lectores, ut oia ea que h̄ pducit̄ corripiant. Et q̄ posuit esse correpta/pducāt. Et primo de his q̄ male corripuit. Nā primo theodōr? z heliōdorus: v̄ia cōposita a dozon greco, qd̄ est donū, z scribit̄ p̄ o longū, pducit̄ do. vñ Iuuenal satyra sexta, thosoris tm̄ dāno rapit heliōdōr? Marcial pierios vatis theodōri flāma penates: sidōis pducit̄ nō corripit, vñ Virgil? nemini sidona venire. Chara ceteris, cū ch̄ aspirato in principio/in obliq; pducit̄ penultimā; q; p̄ ita, h̄ ē e longū scribit̄. Eodē mō luter. Podagra ex natura mediā syllabā breui habet Marcial, litizat z podagra diodorus flacce laborat. Thessalonica ciuitas pducit̄ nō corripit penultimā, vñ claudian? Thessalonica tuos sensu dolor heret in alto. Dorothe? z alia cōposita a theos corripunt penultimā vt dorothea timothe? vñ fortunat? eps; z cū timotheo viuere cura meo. Diogenes penultima breui legassit, cū omnia, cōposita a genos quod apud nos genus designat, vt diogenes: Antigenes hermogenes zc. precor precōis penultima breui. Ande calphurnius egloga secunda, insita precocibus sur repe

Annotations. H. B.

re peresica prunis. Hiacynthinus penultima brevis est: unde per h^o: h aliq^s cui circa est humeros hiacynthina lena. Ite clius cinus penultima brevis, vt in multis locis videri datur zc.

Nam. Suprum est violatio virginis.

Beb. Suprum etiã ad alia se extendit, vnde modestin^o. ff. ad legem in. de adul. zitu. Suprum in vidua vel ygine vel puero committit. Dicit ite stuprum in mulierib^o: vt cicero scdo de finibus bonoz: stuprata p vim lucretia a regi filioz quintilian^o in de cla. vt: marito dicit appellatã se stupro a priuigno zc.

Nam. Litropes h idis est vas habes pedes infer^o: a citra z pes pedis qñ citra superiorẽ partẽ habes pedes et cor. me.

Beb. χυτροποδες Chytropedes cū ch aspirato z y greco scribit^r, et sunt olle cū pedib^o, a chytrens que est olla z pos. i. pes z producit mediã, sed penultimã corripit zc. No credas autem me reprehendere auctore in orthographia cū forsan ipse bene scripserit, admonedos tamẽ lectores, ne cum vulgo errent duxi.

Habes h lectorq^{ue} tibi placitura spero, plura suo tpe addam, sũt em̄ adhuc multe z frigide interptiones illius opusculi. Sz plura scripturũ impedunt chalcographoz festinantia zc.

Vale ex thubingen. Anno dñi. M. L. L. L. L. vi.